

CSONGRÁDI UJSÁG

POLITIKAI LAP. MEGJELNIK CSÜTÖRTÖKÖN ÉS VASÁRNAP REGGEL.

Előfizetési ára: Egy hónapra 80 K.— Egyes szám 10 K.
Szerkesztőség: Csongrád, Jókai Mór-utca 6. szám.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. Polgár Gy. Ödön.

Hirdetések jutányos díjak szerint vétetnek fel.
Kiadóhivatal: Zöldkert-utca 2. szám alatt van.

Csongrád város lett.

Irta: Dr. Rásonyi Papp Pál.

A m. kir. belügyminiszter urtól a vármegyéhez leérkezett a határozat, amely Csongrád nagyközségnek városá váló átalakulását jóváhagyja.

Mérföldjelző állomás ez a határozat Csongrád város történetében. Nem akarunk itt párhuzamot vonni a községi és városi szervezet között, de annyit jelezhetünk, hogy amint már korábbi cikkünkben kifejtettük, a városá váló átalakulás a községi szervezettel szemben kétségtelenül haladást jelent. A városnak nagyobb a tere a cselekvésre, az alkotásra, szervei mozgékonyabbak, gyorsabbak, önállóbbak a község szerveinél. Önmaga, saját hatáskörében intézheti el ügyeit és fejlettebb jogéletet vihet be a közigazgatásba. A rendőrségi ügy, az árvaügy, a lakásügy, a város építési ügye, építkezési tervek mind-megannyi külön tér a cselekvésre és az alkotásra. Nincs úgy alárendelve a vármegyének és mégis sokkal inkább képes irányítólag befolyani a vármegyei élet létkető folyamatába, mint a község. Épen az volt eddig a bajunk, hogy a vármegyei közgyűléseken csak törpe kisebbséggel voltunk képviselve. Szentés mindig majorizálta a vármegyei közgyűlési termet s így a szentesiek akarata ellenére még lélegzetet sem vehettünk a vármegyén. Ez most megszűnik, Csongrád Szentés mellett egyenlő jogokkal kerül a vármegyei élet porondjára. Nem akarjuk Szentéstől elvitatni az elsőbbség jogát, mert hiszen Szentés a megye székhelye, de viszont fájt eddig, hogy teljesen alárendelt szerepünk volt, mint akármelyik más megyei községnek. Most Csongrád nemes versenyre kelhet Szentéssel az egyenlőség jogán. Mert

Csongrád városnak igen sok becses és eddig ki nem aknázott erőforrása van, amelyeket saját maga, a vármegye és a Haza javára értékesíthet.

Bel tehát a nemes versenyre, a nemes küzdelemre.

Most küszöbön lesz a vármegyei képviselőválasztók névjegyzékének összeállításra, a városi képviselők, a városi tanács és városi tisztikar megválasztására. Csongrád városnak legjobbjaik kell bevinni a küzdelembe s ekkor el fog következni az alkotások korszaka.

Olyan ez az átalakulás, mint a tavasz derüje, mikor az avult sárga levelek alul elötröni látjuk a friss zöld növényzetet. Az avult sárga leveleket, Csongrád község történetének könyvében örizzük meg kegyeletteljes szeretettel s fogjunk neki az alkotó új munkának a tavasz derüjével, a munkaszeretet és együttérzés varázsával. És ha munkakedvvel, munkaszeretettel és megértéssel sorompóba állunk, akkor Csongrád város gazdasági megerősödésének, kulturális fejlődésének be kell következnie.

A mérföldjelző állomásnál megállva és visszapillantva egy kedves emlékü letűnt korszakra, üdvözljük a kelő napot, a beköszöntő új korszakot és szívünk egész melegével kívánjuk, hogy ez az új korszak hozzon e város minden rendű és rangú lakosának, tehetősebbnek és szegénynek egyaránt az eddiginél sokkal több boldogságot, nagyobb jólétet és általános megelégedést!

* Dr. Kállay Zoltán szemlértéke. Budapest, Andrassy-ut 8. és Szeged, Pallavicini-utca 3. szám alatt. Felelősséggel és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgára és az ügyvédi vizsgára. Jegyzetbérlet! Rekapituláció! Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.



A néptőiskolák és Széchenyi-szövetség gyűlése Szegeden.

— Saját tudósítónktól. —

Kongresszus volt Szegeden, a magyar Alföld metropolisában. E tipikus földmivelő, gazdavárosban, mely a turáni népfajnak legszébb és leggyönyörűbb alkotásai közé tartozik, gyűléseztek Csonkanyarország különböző vármegyei, városai és községeiből a néptőiskolások és Széchenyi-körök küldöttei. A forradalomra törekvő örökös romboló elemmel szemben az itt gyűlésezők képviselték a fejlődő, alkotó és építő magyarságot, Csongrád nemzetgyűlési képviselője, dr. Schandl Károly földmívelésügyi államtitkárnak, a Széchenyi-szövetség alapítójának hívó szózatára jöttek össze a Nagy-Alföld, a Dunántul és a Mátravidék kiküldöttei.

— Mikor nemzetünk az enyészet szélén állott, mindig akadtak nagyok, kik prófétai ihlettel jelölték ki a magyarság útjait. A török és német között három részre darabolt magyarság nagy öbresztője, Zrínyi, a költő, hadvezér és államférfi, a nagy tervező és alkotó gr. Széchenyi István. Dr. Schandl Károly a magyar történelem kiváló alakjai közé írta be nevét, midőn a négyfelé darabolt ország magyarságának követendő útját Zrínyi és Széchenyi szellemének szerenczés egyetemesben jelöli ki. E nagyok mindegyike a magyarságban magában kereste a feltámadási erőt, a magyarság hajnalának hasadását. A magyarság nem szolgaságra, másodrangú szerepre, de vezérkedésre van hivatva. A magyar egy nemzetnél sem alábbvaló. A magyarság belső erőt kell kifejleszteni, kulturális és gazdasági megszervezését kell keresztülvinni. „A török áfium ellen való orvosság” című művében Zrínyi a magyar földművelő-társadalomból kívánja a nemzeti hadsereget szervezni. Széchenyi ugyancsak a falu népének megszervezése, szellemi és fizikai képességeinek kifejlesztésére fekteti a főszólyt.

„A kiművelt emberi agyvelők tö-

Olajmalom

a ZSOLDOS R.-T.-nál Szentesen

teljesen felújítva, üzemét felvette. Mindennemű olajmag kiütését, garantált %-ok mellett vállalja. Póvénolajak u. m. repceolaj, tökmag-olaj, napraforgómag-olaj, mustármag-olaj állandóan kapható. — Érdeklődőknek szives készséggel szolgál felvilágosítással Szentés: 72., 75. és 5. számú telefon.

Buzát, rozstot, árpát, babot napi áron veszek.

Mindenféle liszt, tengeri- és árpadara eladása.

Griz, prézli, köleskása, naponta friss sütemény és élesztő kapható! Csöves tengerit napi áron vásárol!

Gózon Imre,

liszt- és élelmiszer-üzletében

Csongrád, Kossuth F.-utca 50.

Figyelmeskedjél!

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Nagy választékban férfi és női szövetek, posztók, menyasszonyi kelengyék és mindenféle rőfösárak.

Csató és Strasszer divatáruháza

CSONGRÁD, Tej-piac.

Szolid áráki

mege a legnagyobb erő, a legnagyobb hatalom és a legnagyobb boldogság". Ez erő, hatalom és boldogság részesevé kell tenni a magyarságnak minden egyedét. A Szegeden gyűlésező Széchenyisták a magyar földművestársadalom ifjainak kiművelését a népfőiskolákkal biztosítják, munkára a Széchenyi-körök útján szervezik. E két intézmény földmives ifjuságunkat megismerteti a gazdasági élet alapismeretein kívül a haladás és fejlődéssel. A talajművelési módok s azok szolgálatában álló legújabb gépek és eszközök, a helyes trágyakészítés és műtrágyázási módok, a nemesített vetőmag előnye, a növényi betegségek- és ellenségektől való védekezés, a fogyasztás és értékesítésnek szövetkezeti alapon való megszervezése, a mezőgazdaság iparosítása mind ott szerepelnek a programjában. Céltudatosan szolgálják földmives és gazdátársadalomunknak gazdakörök, népművelési egyesületek, olvasókörök, háziipari tanfolyamok útján való megszervezését. Szolgálatában állanak a keresztény magyar és földmives sajtó elterjedésének. Széchenyi szelleme ma még fölkelő nap, mely ellenálthatatlanul emelkedik fölfelé s rövid időn belül diadalmasan világítja meg a magyarság egét.

A gyűlés lefolyása.

Okt. 29-én d. e. fél 11 órakor a szegedi városháza nagytermében megnyíló nagygyűlés kezdetén a helybeli Széchenyisták dalköre 4 szólamra énekelte a nemzeti „Hízekégyet”. Dr. Schandl Károly, a szövetség elnöke, mindenkit meggyőző okfejtéssel világított meg a ma élő magyarság siralmas helyzetét és mutatta meg a kibontakozás útját.

Szabaditónk nem a szociáldemokrata, kommunista, liberális szövetségből fakadó merkantil világlátás, de a krisztusi ideálokat felölölő, a keresztény felebaráti szereteten nyugvó földmives világnézet lesz. A szünni nem akaró taps és éljenzéssel jutalmazott elnöki megnyitó után Kószó István belügyi államtitkár üdvözölte az elnöket s az ország különböző részéről jött vendégeket. Dr. Steinacker Ferenc kultuszminiszteri kiküldött Széchenyi István lelkivilágát mindenkit elbájosító, az egész hallgatóságot magával ragadó képpel rajzolta meg. Ma Európának minden nemzete öntudatlanul is Széchenyi követője. Ha elpusztulni nem akarnak, vissza kell térniük a földhöz, a faluhoz. Eckhardt Tibor a dorozsmaiak erős magyar érzésű, világos és tiszta látású képviselője a belső integritás helyreállítását sürgeti, melyet követni fog a külső integritás. Utal a zsidóság rettentő aranyu térfoglalására. A fajmagyarság halad

*) Dr. Schandl beszédét csütörtöki számunkban egész terjedelmében hoztuk. Szerk.

az általános zselérség felé. Nem szabad megalkuvóknak lennünk. Nem az állam, de a keresztény magyar társadalom mentheti meg az országot. Utal a bajor földművestársadalom irigylésre méltó szervezetségére. A bajor falvakban nemcsak az árueosztás, de a terményértékesítés is a szövetkezetek kezében van. A magyar Hangyát a bajor szövetkezetekhez kell hasonlónak tenni. Héjj Imre balatonfüredi képviselő s az Uj Barátság szerkesztője a keresztény magyar és földmives sajtónak üdvös missziójáról szól, melyet pártolni és tőle telhetőleg támogatni, minden igaz magyarnak legfőbb kötelessége. Dr. Gulácsy Sándor a szegedi Széchenyi-kör tevékenységét ismertette. Az elmúlt évben nyolc helyen alakították földbérleti szövetkezetet. 160 hold területű bérletük van. A jövő tél folyamán szövetkezeti napokat fognak tartani. Gesztelyi Nagy László dr. a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara üdvözlését tolmácsolta. Végül elhatározottat, hogy községenként fognak Széchenyi-köröket alakítani s ezek országos szövetséggé tömörülnek. Somogyi Szilveszter polgármester köszöntö meg a gyűlésező kitarthatását és türelmét. Utána a Hymnus elnevelésével a gyűlés véget ért, melyen a csongrádi Széchenyistákat Greskovits Pál, Tury János, Galambossy István, Esztergályos Ferenc, Kiss József, Szemerédi Gergely és Thury Mihály képviselték.

Meggyűlés.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága okt. 30-án, hétfőn tartotta rendes évnegyed közgyűlését, melynek különös fontosságot és érdekességet a részleges tisztújítás adott. Ennek tudható be, hogy szokatlanul sokan, mintegy 50-60-an jelentek meg a másfél száz megyebizottsági tag közül.

A közgyűlést követően 10 óra után nyitotta meg az elnök dr. Csucs János főispán. Megnyitó beszédében visszapillantott a május 31-én tartott legutóbbi közgyűlés óta történetekre, az ország kormányzásában beállott változásokra. Mivel a kormány megalakulása óta ez volt az első megyegyűlés, most olvasták fel gróf Bethlen István miniszterelnök leiratát, melyben értesíti a vármegye közönségét, hogy kormányzó ur őfőméltósága magas elhatározásával a kormány tagjait kinevezni méltóztatott. A törvényhatósági bizottság a leiratot tudomásul veszi, egyben hazafias készséggel kijelenti, hogy a m. kir. miniszterelnök ur őfőméltóságát és minisztertanácsait a közállapotok javítására, az ország súlyos gazdasági helyzetében felmerült rendkívüli nehézségek leküzdésére, a belső nyugalom fenntartására s a nemzeti nagy célok elérésére irányuló nehéz munkájában törvényes hatásköréhez képest hazafias erővel és buzgalom-

mal támogatja s az ország e mérhetetlenül súlyos helyzetében amidőn minden hazafiasan érző magyar embernek elsőrendű kötelessége összefogva és vállvetve, együttes erővel dolgozni és küzdeni, az ország megmentése és talpraállítására irányuló közös munkában, e nagy cél szolgálatában a kormány működését előmozdítani hazafias kötelességének ismeri, a magy. kir. kormányt bizalmáról és ragaszkodásáról is biztosítván, feliratilag üdvözli, miről gróf Bethlen István miniszterelnök ur külön feliratban értesített. Ezután napirend előtt elparentálta a törvényhatósági bizottság két halottját: dr. Csató Zsigmond nyugalmazott főispánt és dr. Sulcz Lajos árvaszéki elnököt. Jelenti, hogy tegnap érkezett meg a belügyminiszter leirata, melyben megengedi Csongrád község rendezett tanácsa várossá választását.

Ezután a napirend tárgyalása következett. Dr. Kövér Imre a távollévő főispán helyett felolvassa annak évnegyed jelentését. Beszámol a főispánváltásokról, az inségakcióról, a földreform állásáról, a határkiigazításról vármegyénk déli részén, mely sajnos nem Magyarország előnyére szolgált s ezzel kapcsolatban dicsérettel emlékezik meg Horgos hazafias magatartásáról, beszámol a drágaság leküzdésére tett intézkedésekről, a közlekedési miniszterium részéről az ellátatlanok számára kiutalt lisztkontingens redukálásáról és az ezirányban tett intézkedésekről, a mezőgazdasági egyeztető bizottság felállításáról, az adóztatási késedelmekről egyes községekben, a muzeum jubileumáról, a várossá levő könyvtárak egyesítését célzó mozgalmakról, a dorozsmai pótválasztásról, egyes tisztviselők — dr. Csörgő, Dósa stb. — a rangsorozatban előreléptetéséről, dr. Csató és dr. Sulcz elhalálozásáról, Zboray Bertalan gazdasági felügyelő áthelyezéséről Nagymarosra és utódának, Heincz Iván kinevezéséről, egyes megüresedett jegyző és segédjegyzői állások betöltésének elrendeléséről, fegyelmi ügyekről, utügyekről, a közegészségügy, állategészségügy, gazdasági viszonyok állapotáról, a toborzás eredményéről, 73 vitézi avatásról (ezek közül 58 legénységi állományú, 15 tiszt) és a vitézi telekbeiktatásokról.

Következett az alispáni jelentés után az évnegyed alatt történt kormányváltozással és miniszterváltásokkal, valamint dr. Szabó Sándor főispán felmentésével és dr. Aigner Károly megbízásával és felmentésével kapcsolatos leiratok s dr. Szabó Sándor bucsu-iratának felolvasása és tudomásul vétele. A kilencedik pont a belügyminiszter leirata a „Horthy-akció” megindítása tárgyában.

Ezután — fél tizenkét órakor — került sor a választásokra.

A főjegyzői állásra egyedüli pályázó dr. Csörgő Károly, kit a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel megválaszt.

Az árvaszéki elnöki állást ugyancsak közfelkiáltással Stammer Béla egyetlen pályázóval tölti be a közgyűlés.

A másodfőjegyzői állásra egyetlen pályázó, Kövér Imre dr.-t választja meg a közgyűlés. Az egyik árvaszéki elnöki állásra Győri Antal, Stammer János dr. és Mátéffy Benjámin dr. közül közfelkiáltással

Phönix biztosító társaság

ez uton adja tudomására csongrádi ügyfeleinek, hogy képviselőjét Block Adolf kereskedő úrtól betegsége folytán Fehér István gabonakereskedő ur vette át. Felkérjük csongrádi ügyfeleinket, hogy további biztosítási ügyekben Fehér István urhoz forduljanak Szentháromság-tér 16. sz. alá.

Phönix szegedi vezérügynöksége.

1922
Győri
Stammer
egyhang
Az alje
Endre
A közg
totta m
M
viselő
beszéd
A
főjegyz
E
pontja
csupán
tárgyal
Eg
utak ki
engedél
koronát
a segély
kölcsön
esetben
a várme
sáig vis
niszter f
Na
dijak me
emelését
nyenként
Ez
tárgyalás
utiköltség
emelik fe
Eg
gyűlést e
meg újra
jelenlétéb
folyt le a
elfogadás
Eg
gyűlésnek
kérelmére
tése, mely
A k
Este
megválasz
tékes ban

ország
Zita
— Ausztr
bocsájta,
esküvője.
nemzetgy
árdal hal
napban. —
leplezték
Kiskunféle
cius 15 é
őccsének
tarjában
tott három
vajtömbbe
zért talált
a kincset
minden es
akarták vis
A k
mánya nem
gyógyszer
Dráva vizi
elektromos
a második
munkásbiz
tenni Jugos

Kész
A Fal
nagyban fo
november
tart. A kiál
22-24-ig
Antalnál, es
nél beadni.
művelődési
zetősége bu
litás dr. Sch
lamtitkár és

Győri Antalt választják. A másik ünnökialist Stammer dr. és Mátéfy dr. közül ugyancsak egyhanguan Stammer János dr.-ral töltik be. Az aljegyzői állásra Szőke Géza dr., Sárossy Endre dr. és Mátéfy Benjámin dr. pályáztak. A közgyűlés egyhanguan Sárossy dr.-t választotta meg.

Miután az újonnan megválasztott tisztviselők letették az esküt, a főispán magvas beszédben üdvözölte őket.

Az új tisztviselők nevében dr. Csörgő főjegyző mondott köszönetet.

E szép aktus után a tárgysorozat többi pontjai következtek. Nagyobb érdeklődésre csupán két kérdés tartott számot a délelőtti tárgyalatok közül.

Egyik a kereskedelmi miniszter leirata utak kiépítésére kérelmezett állami előlegek engedélyezése ügyében. A vármegye 7,800,000 koronát kért erre a célra, a miniszter azonban a segílyt megtagadta, mivel az államnak csak kölcsön nyújtása áll módjában s csak az esetben utalványozhatja a kért összeget, ha a vármegye ígéretet tesz, hogy 1923 júliusáig visszafizeti. Az előadó javasolja a miniszter feltételeinek elfogadását.

Nagy vita kerekedik a keményseprési díjak megállapításakor. Az előadó 75 szőrös emelését javasolja az alapdíjnak, mely kéményenként 15 koronát tenne ki.

Ezután néhány megye átiratainak a tárgyalása kerül sorra, majd a napidíjakat, utiköltségeket s a főszolgabírák utiátalányát emelik fel.

Egy órákor a főispán felfüggeszti a gyűlést és csak délután fél négykor nyitja meg újra a tisztikar és négy bizottsági tag jelenlétében. A délután teljesen vita nélkül folyt le az előadói javaslatok valamennyijének elfogadásával.

Egyetlen szenzációja volt a délutáni gyűlésnek, Sarkady N. Mihály aljegyző saját kérelmére történt nyugdíjaztatásának bejelentése, mely decembertől eljártól kezdődik.

A közgyűlés hat órákor ért véget. Este nyolc órai kezdettel az újonnan megválasztott tisztviselők tiszteletére 50 terítékes bankett volt a Kaszinóban.

LEGUJABB országos és külföldi hírek.

Zita királyné Madrid közelébe költözött. — Ausztria hivatalnokainak 40 százalékát elbocsátja. — Vasárnap lesz Vilmos császár esküvője. — November közepén ül össze a nemzetgyűlés. — Az állami kiadás 52 milliárdal haladta túl a bevételt az utolsó 4 hónapban. — Petőfi segesvári szobrát vasárnap leplezték le egy szűkebb ünnepség keretében Kiskunfélegyházán, az országos ünnepet március 15-én tartják meg. — Petőfi Sándor öccsének unokája Aradon pincér. — Salgótarjánban egy budapesti detektív letartóztatott három utast, akiknél egy másfél kilós vajtömbbe rejtve két nagy valódi gyöngyfüzért találtak. Az utasok azt állítják, hogy ezt a kincset a bolgár cári család bízta rájuk minden eshetőségre s ők most Bulgáriába akarták visszacsempészni.

A „Középeurópai Kurir“ jelenti: Románia nem nostrifikálja a magyar orvos- és gyógyszerészdiplomákat. — A szerbek a Dráva vizijének felhasználásával hatalmas elektromos telepet építenek. — A parlament a második ülésének első felében tárgyalja a munkásbiztosítás reformját. — Be kell jelenteni Jugoszláviában az élelmiszereket.

Készülődés a kiállításra.

A Faluszövetség csongrádi kiállítására nagyban folynak az előkészületek. A kiállítás november hó 25-én veszi kezdetét és 29-ig tart. A kiállításra szánt tárgyakat folyó hó 22-24-ig kell a kiállítás igazgatója, Boér Antalnál, esetleg a szakcsoportok elnökségénél beadni. — Csongrád mind társadalmi, művelődési és gazdasági intézményének vezetője buzgó tevékenységet fejt ki a kiállítás sikerének biztosítása érdekében. A kiállítás dr. Schandl Károly földmívelésügyi államtitkár és dr. Schandl Károlyné fővédnök-

sége mellett, Greskovits Pál elnöke alatt felöleli Csongrád egész szellemi, gazdasági és közegészségügyi életét. Szakcsoportok vezetői a mezőgazdaságban Sera Gyula gazdasági felügyelő, Tary János a zsűri elnök, borászatnál Váry István a Szőlőtermelők Egyesületének elnöke Szepessy József szőlészeti és borászati felügyelő a zsűri elnök, kertészetben Szász Artur, zsűri elnök Bánó Antal tanító, háziiparban Zettner Rezső, zsűri elnök Cs. Forgó Józsefné, a női kézimunkában dr. Nagy Sándorné kath. nőegyleti elnök, zsűri elnök özv. Faragó Antalné, a méhészetben Romancsik Mihály, a kisiparban Va s Bálint, a szövetkezeti osztálynál Vadász Mihály és Baranyi István, a vadászatinál Kovács Elemér dr. Csemegi Gyula, a halászatnál Iovag Prunkl János, a sajtónál dr. Polgár Gy. Ödön, dr. Rásonyi Papp Pál és Kiss József, szobrászat, festészet dr. Boros Imre.

A kiállítás a központi iskola termében lesz. A közönségnek nyitva lesz d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4-ig. Beléptidő 20 korona, gyermekeknek 10 korona. — A kiállítás rendezése több nyerepménytárgyat fog kisorsolni. Egy sorsjegy ára 20 korona.

A posta- és telefon-díjak felemelése.

A kereskedelmi minisztériumtól vett értesülés szerint a főbb új díjak a következők: Levél helyben 15, vidékre 25, levelezőlap helyben 6, vidékre 10 korona. Nyomatvány, áruminta és hírlapdíj szabás a mostaninak kétszerese.

Csomagok díja 1—5—10—15—20 kgr.-ig élelmiszertartalommal 30—50—80—100—140 korona, egyéb tartalommal 40—60—100—180 korona.

Távírási szódíjak: Belföldre 15, szomszédos országba 30 korona.

Távbeszélő előfizetési díj vidéken 12,000 illetve 6000 korona. Helyi beszélgetés Budapesten 10, vidékkel 50, egyéb viszonylatban 100—200—300 korona.

Az emelés egyik fontos indítóoka az önköltség fedezése, valamint a gazdasági és kulturális szükséglet kiegyenlítése.

Budapesti tudósítók telefonjelentése.

Angol politikai körökben határozottan állítják, hogy a nov. 13-iki keleti konferenciát az olasz kormányválság miatt el kell halasztani. — Vilmos császár esküvőjén a család nevében csak Eitel Frigyes jelenik meg. — A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, mely hajnali 3 óráig tartott. — Korona 0,22, márká 0,09, buza 11,500, zab 6,800, árpa 7,400, korpa 4,800, sertés (közép) 340—80 kor.

HIREK.

GÁRDONYI GEZA

Nagy veszteségeink száma ismét szaporodott eggyel, sirba tettük egyik legnagyobb írónkat, Gárdonyi Gézá, kinek koporsójánál lelkileg szerkesztőségünk ott volt, hiszen megleg, őszinte szeretet fűzte őt pályája eleje óta e sorok szerény írójához. Gárdonyi, családi nevén Zigler Géza közsorsu családból született 1863. augusztus 3-án, a fejérmegyei Agrárd-pusztán. Iskolai éveinek elvégzése után tanítói oklevelet nyert és oktató munkája mellett életpályát változtatva, újságíró lett. Győrben, Szegeden, Aradon és Budapesten dolgozott számos napilapnál s ebben a minőségében kezdett országos nevére szert tenni. Görgetörténetei, majd Az én falum s a Pöhölykék, azután a Szerelmes történetek, a Száz novella, A világljáró angol, a Lámpás, Április, Füzfa-level nyárfalevél című munkái, amelyek kö-

zött vidám és szomorú egyképen akad, igen hamar népszerűséget szereztek neki, 1897-ben, vagyis abban az időben, amikor nagyobb művei megírásához fog visszavonul Egerbe, ahol a maga izlése szerint épített kuriáján huzódik meg ahonnan azóta csak Nagynéha mozdul ki, akkor se nyilvános szereplésre, csak látogatóba. 1901-ben indítja meg tulajdonképeni nagy művei sorozatát A bor című gyönyörtűsleges vigjátékkal, amely minden egyes mondatában elévülhetetlen remek és a Karácsonyi álom című betlehemes játékkal, amelynél külön színvonalú Krisztus-legendát magyar nyelven egyáltalában nem alkottak. Ugyanekkor adja közre az Egri csillagok című regényét, amely a vár török ostromát mondja el ragyogó fejezetekben. A láthatatlan ember, a hun fejedelem Attila korát festi és második tagja annak a regénysorozatnak, amely Gárdonyi tervei szerint a magyar történelmet foglalta volna össze. Annuska című vigjátéka következik ezután, majd tökéletessé faragott társadalmi műve: Az a hatalmas harmadik és Az öreg tekintetes. További regényei, a Két katicabogár, az Isten rabjai (Margit királykisasszony elhervadásának édesbus története), A kékszemű Dávidkáné, Meseze van odáig, Átkozott józanság, Szunyoghly Miatyánkja, Ábel és Eszter, Hosszuhaju veszedelem, Ida regénye, Ki-ki a párjával, Szindarabjai még a Fehér Anna, a Falusi verebek stb.

Gárdonyi után mintegy tíz kötet regénye maradt, amelyek különböző okok folytán eddig nem kerülhettek a nyilvánosság elé.

— A szentesi színház vendégszerelése Csongrádon. Kiss Árpád szentesi színház vezető elnöke színházának vendégszerelése Csongrádi Ujság szombati és vasárnap művésztijén. Az előadás f. hó 4-én (szombaton) este fél 8 órákor lesz a Magyar Király-szálloda színháztermében s színre kerül a budapesti Belvárosi színház kacagató ujdonsága, Az a pám felesége című vigjáték. Vasárnap d. u. 3 órákor ugyancsak művelődési mérsékelt helyarákkal. Vasárnap este fél 8 órákor a budapesti Vigszínház nagyszerű vigjáték-ujdonsága, Hallgasson meg, Adrienne, kerül színre. Az előadásokon az elsőrendű szentesi színház legjobbjai lépnek fel s a terem fűtve van. Helyárak az esti előadásokon támlásszék 150, kőrszék 100, zártszék 80, állóhely 60 kor., a délutáni előadásokon 100, 70, 50 és 30 kor. — Jegy váltatható Szilbernél, előadás előtt a pénztárnál.

— A pesti lapok áremelését rövid időre elhalasztották, értesülésünk szerint nov. közepé táján emelik 15—20 kor.-ra, a Csongrádi Ujság marad 12 kor. — Itt említjük meg, hogy a „Csongrádi Ujság“ Kiskunfélegyházán és Szentesen is kapható a vasuti hírlapárusítóknál.

— Adomány. A Csongrádi Ujság szerkesztősége a Horthy-inségakció céljára 3 ezer koronát adott.

— Kertészeged képző tanfolyam nyílik meg f. é. nov. 14-én az ikervári m. kir. hadiárva-intézet keretében. Az I. évfolyam 5 ingyenes helye hadiárva részére van fenntartva. Pályázhatnak orvosi bizonyítvánnyal igazoltan egészséges, megfelelő fizikai és szellemi erővel rendelkező olyan 13—18 éves korig hadiárva fiúk, kik a polgári vagy más középiskola vagy ezekkel egyenrangú intézet IV-ik, de ezuttal kivételesen az elemi iskola 6 osztályát jó eredménnyel végezték. A kiképzési idő 3 év, de azoknál, kik a középiskola vagy ezzel egyenrangú intézet IV. osztályát jó eredménnyel végezték, csak két évben van megállapítva. Az előírt módon felszerelt kérvények f. évi november 1-ig nyújtandók be a m. kir. Hadigondozó Hivatalhoz Budapestre (VI., Vilmos-császár-ut 37 sz. a.)

— Emelkedik az ujbór ára. Az új bor iránt mostanában nagyobb az érdeklődés és a kereslet, 50—55 koronás árban veszik.

— Lapunk afrikai előfizetője. Lapunk rövid multu történetében eddig is már sok érdekes esemény történt s ezek közül nem utolsósorban az, hogy ma Afrikából hozott levelet

a posta, honnan egy az idegen légióba került csongrádi fiatal ember fizetett előlapunkra. Címe: Capit. Vargha Lajos. Tízi Tilghemin Par El Menzel Marokkó, Afrika. — Érdekes cikkeket is küldött ottani életükről, mit lapunk tárcarovatában legközelebb közölni fogunk. — Itt említjük meg, hogy versek, novellák is szép számmal érkeznek hozzánk, mik közül az irodalmi értékeket közölni fogjuk, csak egy kis türelmet kérünk.

— **Verekedés.** Vasárnap hajnalban a Kaszanitzky-vendéglőben két „ur” felekezeti nézeteltérés miatt összekülönbözött és az üveggel jól fejbövezték, összekarmolták egymást. Az ügynek a bíróságon lesz folytatása.

— **A Mindszenti asszonygyilkost 10 évi fegyházra ítélték.** F. évi június hó 26-ikának éjszakáján borzalmas gyilkosságra vetemedett Zsótér Ferenc Mindszenti lakos. A vele egy házában lakó Szabó Imréné lakásába behatolt s miután vadállati módon visszaélt a védtelen asszony helyzetével, 14 késszurással megölte, majd összedarabolt holttestét egy lepedőbe begyömöszölte, elásta a ház egyik melléképületében. A rémes éjszaka borzalmát talán örökké homály borítja. ha vitéz Szakállházi Fillman Lajos esendőrtiszthelyettes csodálatos nyomozóképessége ki nem deríti a legapróbb részletekig a borzalmas bűntényt, mely elég későn — a tett elkövetése után 8 nappal — lett tudomására hozva. A gyilkos, aki elfogatásakor mindent töredelmesen beismert, sőt az általa elásott hullát is ő ásta ki, a tárgyaláson semmire sem akart emlékezni. A törvényszéki elmeorvosok szerint Zsótér gyöngélméjű és a tett elkövetése pillanatában az imént elfogyasztott bor és az érzéki mámor teljesen elhomályosította az agyát s csak így követhette el a gyilkosságot. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 10 évi fegyházra ítélte az asszonygyilkost.

— **700 munkásnak munkaalkalom.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a munkaalkalmat keresők figyelmét, hogy a Biharvármegyei sarkadi uradalom azonnal alkalmaz cukorrépa szedéshez négyszáz munkást. A munkások dolga a répa kiszedése, egy vágással való megfejezése, kupacba rakása és repévellel letakarása. Késről a munkások, ásóról, valamint az oda-vissza szállításokról az uradalom gondoskodik. Munkabér katasztrális holdanként 4800 korona, amely mellett hetenkint 10 kg. kenyert, 1 kg. szalonnát, 5 kg. burgonyát és megfelelő sót is kap a munkás. Munkások a munka bevezetéséig az uradalomban tartoznak maradni. — Szolnokra háromszáz munkásra van szükség cukorrépa-szedéshez. Munkások a cukorrépat kiásni, egy vágással megfejezni, a rátapadt földtől letisztítani, kupacba rakni és leföldelni tartoznak. Együttel kötelesek kupacba hordani a répa levelét is. Kést a munkások mindenike, ásót és lapátot azonban csak egyharmada hozzon. Munkabér magyar holdanként 3800 korona, hetenkint és fejenként 7 kgr. kenyér, 3 és 1/2 ad kgr. liszt, 1 kgr. szalonna, 1 kgr. köleskása (e helyett később burgonya.) A munkások e mellett meleg helyiséget és ingyen fűtést kapnak. Érdeklődők forduljanak közvetlenül Vigh Endre szolnoki törvényszéki mezőgazdasági közvetítőhöz, megyeháza.

— **A Csongrádi Hangya Szövetkezet tagjainak újévi ajándékul „A Falu Aranykönyve és Naptára 1923.” című könyvet adja.** Az értékes ajándék kiosztása a tagsági és vásárlási könyv felmutatás ellenében e hó vége felé veszi kezdetét. Az Aranykönyv írói közt szerepel Gárdonyi Géza, a most elhunyt kiváló tehetségtű író.

Nyomatott Szilber J. Antal betűivel.

JÓ megjelenésű fiatal, önálló iparos vagyok, házasság céljából megismerkednék egy hozzám illő tisztességes leánnyal. Teljes címmel ellátott levelet kérek „Vig élet” jellegére a Csongrádi Ujság kiadóhivatalába küldeni.

SILBERMANN PÁL első csongrádi nap- és esőernyő készítő Zsinór-utca 20. sz. alatt. Elvállal mindenféle ernyőket javítás és behuzásra a legjobb anyagból.

NAGYOBB MEIDINGER KÁLYHA, jó állapotban, eladó Fűrdő-sor 41. sz. alatt.

TÁBITH JENŐ Kereszt-utca 16. számú háza, esetleg két részletben is, szabadkézben eladó, érdeklődni ott a helyszínen.

Kacziba Ferenc
cementgyára Csongrád, Vásár-tér 27.

Készít fedélcserapet, cementlapot, kutgyűrűt, betoncsövet minden méretben, sirkövet, betonoszlopot és e szakba vágó dolgokat.

Alig használt férfiruhák és téli kabátok jutányos áron eladók.
Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Csongrád község előljáráóságától.

ad. 7291/1922.

Hirdetmény.

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság 45670/II. 1922. szám alatti rendelete folytán ezennel közzhírré tétetik, hogy Csongrád községét illető és az 1922. évre a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság jóváhagyási záradékával ellátott II. osztályú kereseti adó kivétési lajstrom 1922. évi november hó 6-tól 1922. évi november hó 13-ig bezárólag Csongrád község közházánál kitétetik.

Felhívatik és figyelmeztetik tehát az adófizető közönség, hogy a kivétel ellen nem találni felszámolásait és pedig:

a) azon adózók, kik ezen adónemmel már a múlt évben is meg voltak róva, november 13-át;

b) azon adózók pedig, kik ezen adónemmel a folyó évben először rovatlak meg, adótarozásainak az adókönyvecskéjükben történt bejegyzését követő 15 nap alatt ezen községi előljáráshoz annyival is inkább adják be, mert az elkészen beadott felebbezések figyelembe vételni nem fognak.

A lajstrom a községi adóügyi jegyzőhivatalban a hivatalos órák alatt tekinthető meg, a felebbezések a községi közigazgatási iktatói hivatalban nyújthatók be.

Csongrád, 1922. november 3.

Községi Előljáráóság.

ELADÓ egy pár eséplőgarnitúra 8 HP erős magánjáró tizenképes állapotban teljes felszereléssel. Megtekinthető Hanka Imre géplakatosnál Szentesen Szalai-utca 13. 8-8

Hubert táncitanító értesíti az igen tisztelt szülőket és az ifjúságot, hogy a

táncitanítást

november hónapban megkezd. Kéri a tanulni szándékozókat a mielőbbi beiratkozásra, hogy az alaptanulást el ne mulasszák. Beiratkozások a lakásán, Jókai Mór-utca sarokház.

Leopold S.

lakatos mester, Vásár-utca I. sz.

Tudatja a n. é. közönséggel, hogy aki tüzelőanyagának háromnegyed részét meg akarja takarítani, forduljon bizalommal hozzá; raktáron tart elsőrendű kivitelű takaréktüzhelyeket egyszerű és diszes kivitelben. Megrendeléseket, javításokat pontosan, felelősség mellett teljesít. Elvállalja tüzhelyek berakását és falazását, ugyszintén folyton égő kályhák javítását és samottozását is. Épületvasalásokat, sűrítéseket pontosan és lelkiismeretesen, jutányos áron készít.

Jó munkáért szavatol!

A vágóhid melletti szén- és fatelepen

hasábos és fűrészelt bükkfa, salgótarjáni darabos szén, esztergom-szászvárosi valamint pécsi kétszer mosott kovácsos szén 10-6 állandóan kapható.

Hasábos tüzfának felfűrészelését jutányos áron vállaljuk.

Aranyat, ezüstöt,

mindenféle régi ékszereket a legmagasabb napi áron vált be

Kammerer Dezső,
órás és ékszerész.

Csongrád, Kossuth-tér.

Csongrádi

mezőgazdasági termény
és gépraktár.

Jegyezzünk újabb Hangya
üzletrészeket!

„Hangya“

Fűszer-, vas-, kézmű-, rövid-
és norinbergi áru.

Keresztény magyar írók, gazdasági, iskolai és tankönyvek.

Előfizetés az Uj Barázda, A Barázda, Vasárnap című lapokra és a Magyar Gazdák Szemléje című havi folyóiratra.

Szövetkezet

314-es sz. „Hangya” központi áruelőleg pénztárfiók. Áruelőleg betétekre 6 százalékos kamatot ad minden levonás nélkül.

Olvassuk a „Hangya” ujságot!